Gemeente Wassenaar

Zaaknummer:	Z/25/106748
Documentnummer:	
Datum:	24 november 2026
Onderwerp:	Bijlage bij raadsvoorstel beleidswijzigingen vanuit de Participatiewet in Balans, Wet van school naar duurzaam werk & overige wijzigingen 2027
Bijlage(n):	Geen

Deze bijlage hoort bij het raadsvoorstel tot wijziging van de Re-integratie- en participatieverordening Participatiewet gemeente Wassenaar 2027. De voorgestelde wijzigingen volgen uit de Participatiewet in Balans, de Wet van school naar duurzaam werk en enkele overige actualisaties van de verordening. Hieronder wordt per onderwerp toegelicht welke wijzigingen zijn doorgevoerd en wat hiervan de aanleiding is.

1. Participatiewet in Balans

<u>Wijzigingen met beleidsvrijheid (lokale keuzes)</u>

1. *Meer ruimte bieden voor maatschappelijke participatie, en inzetten op perspectief en ontwikkeling.*

Met de Participatiewet in Balans krijgt maatschappelijke participatie een expliciete plaats in de wet als volwaardige vorm van participatie. Inwoners krijgen meer ruimte om zelf invulling te geven aan hun deelname aan de samenleving. Dit kan bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk, mantelzorg of andere maatschappelijk nuttige activiteiten.

De wetswijziging sluit met dit punt aan bij de bestaande werkwijze in gemeente Wassenaar, waarin participatie naar vermogen centraal staat en wordt gekeken naar de mogelijkheden en ontwikkeling van de inwoner. Het eerdere perspectiefaanbod sloot hier al op aan. Omdat de wet deze benadering expliciet verankert, gebruikt de gemeente de term perspectiefaanbod niet meer. De uitgangspunten hiervan worden opgenomen binnen het bredere kader van maatschappelijke participatie.

Daarnaast kiest de gemeente ervoor om het ontwikkelpotentieel van inwoners nadrukkelijk mee te wegen bij de invulling van maatschappelijke participatie. Hiermee blijft aandacht bestaan voor persoonlijke groei, ontwikkeling en het vergroten van zelfredzaamheid.

Ook wordt vastgelegd dat, waar nodig en waar mogelijk, afstemming plaatsvindt met ondersteuning op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015). Het uitgangspunt is dat ondersteuning en participatie zo goed mogelijk op elkaar aansluiten en elkaar versterken.

Deze wijzigingen zijn verwerkt in artikel 14 van de Re-integratie- en participatieverordening Participatiewet gemeente Wassenaar 2027. De verdere uitwerking vindt plaats in beleidsregels.

2. *Mantelzorg erkennen als vorm van maatschappelijke participatie.*

De gemeente kiest ervoor mantelzorg expliciet te erkennen als een vorm van maatschappelijke participatie. Hierdoor wordt beter aangesloten bij de maatschappelijke bijdrage die inwoners leveren wanneer zij zorgen voor een familielid, partner of andere naaste.
Daarnaast wordt het voor inwoners met een bijstandsuitkering eenvoudiger om mantelzorg te verlenen. Tijdelijk samenwonen voor het verlenen van mantelzorg heeft, voor zover de wet daarin voorziet, geen gevolgen voor de bijstandsuitkering. Deze wijziging wordt opgenomen in artikel 14 van de Re-integratie- en participatieverordening Participatiewet gemeente Wassenaar 2027.

3. *Ruimte bieden voor het verlengen of opnieuw toekennen van vrijlatingsregelingen.*

De Participatiewet biedt gemeenten de mogelijkheid een deel van inkomsten uit arbeid tijdelijk vrij te laten bij de berekening van de bijstandsuitkering. Dit instrument stimuleert arbeidsinschakeling en ondersteunt inwoners bij de overgang naar betaalde arbeid.
Vanaf 2027 ontstaat de mogelijkheid om een vrijlatingsperiode te verlengen of opnieuw toe te kennen. De gemeente Wassenaar kiest ervoor gebruik te maken van deze mogelijkheid wanneer dit bijdraagt aan de arbeidsontwikkeling en duurzame uitstroom van een inwoner.

Omdat niet iedere inwoner binnen de reguliere vrijlatingsperiode volledig kan uitstromen, wordt ruimte geboden voor maatwerk. Hierbij maakt het college steeds een individuele afweging op basis van de persoonlijke situatie van de inwoner.
Deze keuze is verwerkt in artikel 29 van de Re-integratie- en participatieverordening Participatiewet gemeente Wassenaar 2027. Nadere voorwaarden worden uitgewerkt in beleidsregels van het college.

4. *De uitstroompremie vervalt.*

Met de Participatiewet in Balans krijgt de gemeente de mogelijkheid om de uitstroompremie toe te kennen aan een nieuwe doelgroep. Namelijk jongeren onder de 27 jaar oud.
De uitstroompremie van de gemeente Wassenaar is een eenmalige tegemoetkoming van € 750 voor inwoners die uitstromen uit de bijstandsuitkering. De premie is specifiek bedoeld voor alleenstaande ouders met thuiswonende kinderen tot en met het basisonderwijs, en inwoners met een medische urenbeperking. Het gebruik van de uitstroompremie is laag. In de praktijk vragen inwoners deze beperkt aan.

De Participatiewet in Balans is een aanleiding om opnieuw te overwegen op welke wijze de gemeente maatschappelijke participatie en uitstroom voor inwoners wil stimuleren. Hierbij komt de

gemeente tot de conclusie dat de uitstroompremie geen effectief instrument is om dit te bereiken. De visie van de gemeente is dat het stimuleren van (maatschappelijke) participatie vraagt om gerichte ondersteuning en maatwerk. Dit is de reden dat de gemeente nadruk legt op (het doorontwikkelen van) passende ondersteuning en nazorg, in plaats van op het toekennen van een premie. De basis hiervoor is het in 2024 vastgestelde Re-integratie en Participatiebeleid.

2. Wet van school naar duurzaam werk

De Wet van school naar duurzaam werk heeft als doel jongeren die ondersteuning nodig hebben beter te begeleiden bij de overgang van onderwijs naar werk. De wet versterkt de samenwerking tussen onderwijsinstellingen, gemeenten en andere relevante regionale partijen en verruimt de mogelijkheden om jongeren passende ondersteuning te bieden op weg naar duurzaam werk. De gezamenlijke aanpak van deze partijen wordt vastgelegd in een Regionaal Programma.

De voorgestelde wijzigingen betreffen voornamelijk technische aanpassingen die voortvloeien uit deze wetswijziging. Daarnaast worden enkele aanvullende lokale beleidskeuzes opgenomen, zodat de ondersteuning aan jongeren beter aansluit bij de lokale uitvoeringspraktijk en de doelstellingen van de wet en het Regionaal programma.

De volgende wijzigingen worden doorgevoerd in de Re-integratie- en participatieverordening Participatiewet gemeente Wassenaar 2027:

Artikel	**Wijziging**
Artikel 1	De definitie van de doelgroep wordt aangepast. Hierdoor vallen ook jongeren als bedoeld in artikel 7a van de Participatiewet onder de doelgroep van de verordening.
Artikel 3	Een leeftijdsondergrens van zestien jaar en de aanwezigheid van een overdrachtsdocument bij verzoek om ondersteuning door een onderwijsinstelling, worden toegevoegd als weigeringsgronden voor het toekennen van een voorziening. Dit sluit aan bij de gedachte van de wet en draagt bij aan heldere taakverdeling en effectieve samenwerking tussen onderwijsinstellingen en gemeente, en voorkomt taakoverlap met onderwijs en leerplicht.
Artikel 7	Een artikellid vervalt omdat deze bepaling door de gewijzigde wetgeving niet langer noodzakelijk is.
Artikel 16	De leeftijdgrens als voorwaarde voor toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen wordt verlaagd van achttien naar zestien jaar. Hierdoor kan begeleiding eerder worden ingezet en kunnen problemen bij de overgang van school naar werk beter worden voorkomen. Dit sluit aan bij de gedachte van de wet en het doel van het Regionale programma.
Artikel 30	Nieuw artikel waarin wordt geregeld dat het college jongeren ondersteuning kan bieden bij de overgang van school naar duurzaam werk.
Artikel 31	Nieuw artikel waarin wordt geregeld hoe verzoeken van scholen en onderwijsinstellingen worden behandeld en de bijbehorende termijnen.

3. Overige wijzigingen

Naast de wijzigingen die voortvloeien uit de Participatiewet in Balans en de Wet van school naar duurzaam werk worden diverse beleidsregels en de re-integratie- en participatieverordening geactualiseerd. Deze wijzigingen betreffen geen lokale beleidskeuzes, maar vloeien voort uit gewijzigde wet- en regelgeving, jurisprudentie en actualisatie van de uitvoeringspraktijk.

De wijzigingen in de beleidsregels worden door het college vastgesteld en zijn daarom niet nader uitgewerkt in deze raadsbijlage. De voor de raad relevante wijzigingen hebben betrekking op de Re-integratie- en participatieverordening Participatiewet. De belangrijkste wijzigingen zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Artikel	Aard van de wijziging
Artikel 8	De omschrijving van arbeidsmatige dagbesteding wordt geactualiseerd en gekoppeld aan de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
Artikel 10 (wordt 9)	De voorwaarden voor de werkgeverscheque worden verruimd, zodat beter kan worden aangesloten bij verlengde dienstverbanden en de regionale uitvoeringspraktijk.
Artikel 28 (wordt 26)	De bepalingen over intermediaire activiteiten worden aangepast naar aanleiding van de gewijzigde taakverdeling tussen gemeenten en UWV voor ondersteuning van visueel beperkten.
Diverse artikelen	Technische en juridische actualisaties worden doorgevoerd ter aansluiting op gewijzigde wetgeving en terminologie binnen de Participatiewet.